

**Avaluació psicològica en els trastorns del
llenguatge**

Codi: 101734

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	OT	4	2

Professor/a de contacte

Nom: Sonia Vilaltella Verdes

Correu electrònic: sonia.vilaltella@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Prerequisits

Per un aprofitament adequat de l'assignatura, convé que l'estudiant tingui uns coneixements sòlids del desenvolupament normatiu del llenguatge i una àmplia informació dels principals trastorns del llenguatge, així com dels mateixos trastorns, però associats a les psicopatologies més prevalents.

Contextualització

En l'exercici professional de la logopèdia, l'avaluació psicològica dels pacients és un element molt rellevant. Primerament, perquè durant el procés diagnòstic inicial, a més de l'avaluació estrictament logopèdica, és necessari avaluar altres aspectes de la persona, com les capacitats cognitives o la personalitat. I en segon lloc, perquè durant la intervenció terapèutica és imprescindible realitzar una avaluació continuada d'aspectes no relacionats directament amb els problemes de llenguatge, amb l'objectiu de poder valorar de forma objectiva els efectes del procés terapèutic.

Objectius

Objectius formatius de l'assignatura

1. L'alumne sabrà utilitzar diverses tècniques i instruments d'avaluació, propis de la professió.
2. L'alumne sabrà interpretar els resultats de diferents instruments i tècniques d'avaluació psicològica.
3. L'alumne sabrà escollir les tècniques i instruments d'avaluació més adequats, en funció de les característiques individuals i del trastorn de llenguatge dels pacients.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar d'acord amb el codi deontològic de la professió: respectar el secret professional, aplicar criteris professionals de finalització i derivació dels tractaments.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Analitzar i sintetitzar informació.
- Avaluar la pròpia intervenció professional i la dels altres per optimitzar-la.
- Comunicar oralment i per escrit les observacions i les conclusions al pacient, als familiars i a la resta de professionals que intervenen en l'atenció, adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn.
- Demostrar que es coneixen els límits de les pròpies competències i saber identificar si és necessari fer un tractament interdisciplinari.
- Dominar la terminologia que permeti interactuar de manera eficaç amb altres professionals.
- Elaborar i redactar informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació.
- Gestionar la diversitat sociocultural i les limitacions associades a les diferents patologies.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
- Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements en un àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Tenir una actitud d'aprenentatge estratègica i flexible.
- Utilitzar les tècniques i els instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les al conjunt de la informació.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
2. Analitzar els indicadors de sostenibilitat de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit integrant-hi les dimensions social, econòmica i/o mediambiental.
3. Analitzar i sintetitzar.
4. Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere i els biaixos de gènere en l'àmbit de coneixement propi.
5. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
6. Avaluar la pròpia intervenció professional i la dels altres per optimitzar-la.
7. Comunicar de manera inclusiva, evitant un ús sexista o discriminatori del llenguatge.
8. Descriure i enumerar els principals aspectes del codi ètic establert pel col·legi professional de logopedes.
9. Explicar el codi deontològic, explícit o implícit, de l'àmbit de coneixement propi.
10. Explicar la idoneïtat dels instruments d'avaluació psicològica i la utilitat que tenen per inferir les característiques dels diferents trastorns del llenguatge.
11. Explicar la necessitat d'aplicar tractaments interdisciplinaris en pacients amb determinades patologies del llenguatge de tipus secundari.

12. Explicar oralment i per escrit les impressions del procés diagnòstic
13. Identificar a quins especialistes haurien de ser derivats els pacients que presenten patologies no logopèdiques associades als trastorns de llenguatge.
14. Identificar les implicacions socials, econòmiques i/o mediambientals de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit de coneixement propi.
15. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents a la societat.
16. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
17. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
18. Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
19. Ponderar els riscos i les oportunitats de les propostes de millora tant pròpies com alienes.
20. Proposar formes d'avaluació dels projectes i accions de millora de la sostenibilitat.
21. Proposar maneres noves de mesurar la viabilitat, l'èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
22. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
23. Proposar projectes i accions que estiguin d'acord amb els principis de responsabilitat ètica i de respecte pels drets humans i els drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
24. Proposar projectes i accions que incorporin la perspectiva de gènere.
25. Proposar projectes i accions viables que potenciïn els beneficis socials, econòmics i/o mediambientals.
26. Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements en un àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
27. Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
28. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
29. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
30. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
31. Redactar correctament informes dels resultats d'avaluacions fetes i/o observades en els casos plantejats.
32. Tenir una actitud d'aprenentatge estratègica i flexible.
33. Utilitzar correctament la terminologia de l'avaluació psicològica, així com la de diverses especialitats mèdiques.
34. Utilitzar estratègies per fer possible la comunicació amb pacients amb determinades limitacions.
35. Valorar com els estereotips i els rols de gènere incideixen en l'exercici professional.
36. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

1. Principis bàsics de l'avaluació psicològica
2. Avaluació de la intel·ligència
3. Avaluació dels trastorns de conducta
4. Avaluació d'altres aptituds

Metodologia

Metodologia docent

- Exposicions magistrals
- Descripció de material psicomètric
- Exposició de casos
- Pràctiques supervisades
- Fòrums de discussió

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Anàlisi d'instruments i tècniques d'avaluació (12h. pràctiques)	12	0,48	3, 6, 8, 10, 11, 12, 32, 33, 34
Anàlisi d'instruments i tècniques d'avaluació (24h. teòriques)	24	0,96	3, 6, 8, 10, 11, 12, 32, 33, 34
Tipus: Supervisades			
Aplicació de tècniques d'avaluació	20	0,8	3, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 31, 32, 33
Discussions de grup	16	0,64	3, 10, 12, 13, 17, 32, 33
Estudi de casos	12	0,48	3, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 17, 18, 31, 32, 33, 34
Tipus: Autònomes			
Lectures científiques	14	0,56	3, 12, 13, 17, 32
Treballs individuals	18	0,72	3, 6, 11, 13, 17, 31, 32, 33

Avaluació

Ev1. Treball individual: autoria individual, format escrit, via telemàtica (primer període avaluatiu)

Ev2. Prova escrita: autoria individual, format escrit, via presencial (segon període avaluatiu)

Ev3. Discussions col·lectives: autoria individual i col·lectiva, format oral i escrit, via presencial (primer i segon període avaluatiu) Per tractar-se de discussions col·lectives, la Ev3 no és recuperable.

Estudiant avaluable: Un/a estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes inferior a 4 punts (40%), constarà com a "no avaluable"

Assignatura superada: Quan la nota acumulada sigui igual o superior a 5 (50%)

Proves de recuperació: Podrà optar a realitzar alguna de les proves de recuperació aquell alumnat que no hagi adquirit els criteris establerts per superar l'assignatura i que hagi estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats, el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura. No és preveu que l'alumnat de 2a o posterior matrícula, s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

Link d'accés a les pautes d'avaluació de les titulacions de la facultat de Psicologia:

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Ev1 Treball individual	30%	20	0,8	3, 4, 7, 8, 10, 11, 13, 15, 18, 21, 27, 28, 29, 31, 32, 33
Ev2 Prova escrita	40%	2	0,08	8, 10, 11, 12, 13, 26, 30, 32, 33
Ev3 Discussions col·lectives	30%	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 32, 33, 34, 35, 36

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA

Fonamental

- Ávila, A. (Ed.) (1996). *Evaluación en Psicología Clínica. Volumen I: Proceso, método y estrategias psicométricas*. Salamanca: Amaru.
- Ávila, A. (Ed.) (1996). *Evaluación en Psicología Clínica. Volumen II: Estrategias Cualitativas*. Salamanca: Amaru.
- Fernández-Ballesteros, R. (Ed.). (1992). *Evaluación conductual hoy*. Madrid. Pirámide
- Fernández-Ballesteros, R. (1993). *Introducción a la evaluación psicológica I i II*. Madrid, Pirámide.

Complementària

- Ávila, A. i Rodríguez, C. (Eds.). (1992) *Psicodiagnóstico clínico*. Salamanca. Eudema Universidad
- Bellack, A.S. i Hersen, M. (1993). *Manual práctico de evaluación de conducta*. Bilbao. DDB
- Fierro, A. (Ed.). (1998) *Psicología clínica*. Madrid. Pirámide
- Forns, M., Kirschner, M., i Torres, M. (1991). *Principales modelos en evaluación psicológica*. Barcelona, L'Estudi d'en Llop.
- Jiménez, F. i de Diego, R. (1990). *Lecturas de psicodiagnóstico*. Salamanca. Amaru
- Peñate, W., Matud, P. i Ibáñez, I. (1993). *Evaluación psicológica*. Valencia. Promolibro
- Pervin, L. A. (1979). *Personalidad. Teoría, diagnóstico e investigación*. Bilbao. DDB

Programari

No aplicable